

15. března jsme si připomněli nejen smutné výročí okupace českých zemí nacistickým Německem, ale také den, kdy zemřel brigádní generál Josef Eret, bývalý velitel jindřichohradeckého Pěšího pluku 29.

Josef Eret se narodil 30. října 1892 v Červeném Hrádku, okres Plzeň. Vystudoval nižší reálné gymnázium v Plzni, kam začal docházet od září 1904 a v červnu 1908 jej dokončil. Chtěl se stát učitelem a v září 1908 zahájil studium na učitelském ústavu v Plzni, které v červenci 1912 úspěšně završil.

Na srbské frontě

Pak přišly v roce 1914 osudové výstřely v Sarajevu, byla vyhlášena mobilizace a mladý učitel Josef Eret nastupuje službu v Plzni jako záložní kadet u zeměbranceckého pěšího pluku 7. Zanedlouho i on odjíždí na frontu. Odchází ovšem s myšlenkou, že bude hledat za každou cenu příležitost, aby se dostal na druhou stranu fronty – k Srbům. K tomu došlo 28. listopadu 1914, kdy byl se svou četou zajat a dostal se do zajateckého tábora, kde strávil necelý rok. V říjnu 1915 byli zajatci evakuováni během známého strastiplného pochodu přes Albánii do Itálie.

V italských legiích

V Itálii podal 7. ledna 1918 žádost, aby byl jako dobrovolník přijat do vznikající československé armády. Žádost byla kladně vyřízena a Eret se 26. dubna 1918 stává příslušníkem tehdejšího 31. čs. střeleckého pluku italských legií. Zde jako poručík prožívá boje u Doss Alta. Od 15. října 1918 je povýšen na nadporučíka a stává se velitelem pěší roty. Do své svobodné vlasti se vrací jako italský legionář 26. prosince 1918.

V bojích na Slovensku

Pro italské legionáře však válka neskončila. Mladá Čs. republika byla na východě ohrožována od Maďarska, kde se ujali moci bolševici, a na okupovaném území Slovenska vznikla Slovenská republika RAD. Proti maďarským bolševikům byla vyslána formující se čs. armáda, která zatlačila nepřítel za hranice. Nadporučík Eret zasáhl do bojů v oblasti maďarského Miskolce, Košic, Margecan a Lučence. Zde byl také 1. května 1919 povýšen na kapitána a domů se vrátil v červenci 1919.

Ve vlasti

Po návratu ze Slovenska byl přidělen k veliteli 6. divize ve Znojmě jako jeho pobočník a náčelník štábu a počátkem prosince 1919 jako náčelník štábu k 12. pěší brigádě. Od dubna až do konce srpna 1920 je přidělen do Válečné školy. Na konci srpna 1922 dokončil studium a od 1. září byl již kapitánem generálního štábu. Dne 22. prosince 1922 byl povýšen na štábního kapitána generálního štábu, v prosinci 1926 do hodnosti majora a v prosinci 1928 do hodnosti podplukovníka. V červenci 1937 byl Josef Eret povýšen do hodnosti plukovníka generálního štábu a 15. listopadu ustanoven velitelem Pěšího pluku 29 v Jindřichově Hradci.

U Pěšího pluku 29

Velení Pěšího pluku 29 „plk. Josefa Jiřího Švece“ v J. Hradci se plukovník Eret ujal 15. prosince 1937. Období klidu pro Josefa Ereta, ale i pro celou čs. společnost, pomalu končilo. Pěší pluk 29 dostal plukovník Eret do svých rukou v době nanejvýš vážné. Události na sebe nenechaly dlouho čekat. V březnu 1938 nacistické Německo zabralo sousední Rakousko, takže se jindřichohradecká posádka ocitla v sousedství s Třetí říší. Hitler dokonale využil Rakouska jako svého nového nástupního prostoru k útoku na Československo. V květnu 1938 proběhla tzv. částečná mobilizace čs. armády a do pohraničí Třeboňska a Novobystřicka vyslal své vojáky také Pěší pluk 29 pod velením plukovníka Josefa Ereta. Večer 23. září došlo k vyhlášení mobilizace čs. armády. Plukovník Eret byl se svým pěším plukem odpovědný za obranu hlavního obranného postavení v úseku od Mladošovic na Třeboňsku po Staré Město pod Landštejnem. Mnichovský diktát z 30. září však udělal tečku nad snahami bránit celistvost Československa, čímž byl osud tohoto státu zpečetěn. Pro plukovníka Ereta to bylo obrovské pokoření.

Protektorát

Přišel 15. březen 1939 a s ním vznik Protektorátu Čechy a Morava. V létě roku 1939 bylo plk. Eretovi nabídnuto místo v kanceláři státního prezidenta Dr. Emila Háchy, a to v osobním kabinetu, kde působil jako vrchní rada. To mu poskytlo příležitost poznat blíže Dr. Háchu jako čestného člověka. V té době se plukovník Eret podílel s plukovníkem duchovní služby Jaroslavem Janákem na získání 500 tisíc korun na podporu rodin, jejichž živitelé byli členy protinacistického odboje a byli zatčeni nebo uprchli za hranice. Peníze pocházely z finančních fondů Dr. Emila Háchy a byly vybrány s jeho souhlasem. Krátce před Vánoce 1939 byl zřejmě na zásah K. H. Franka plukovník Eret z prezidentské kanceláře propuštěn.

V odboji

Po svém propuštění z kanceláře prezidenta Dr. Háchy zůstal plk. Eret v kontaktu s příslušníky odboje. V letech 1940–41 získal spojení s pplk. pěch. Macnerem a s odbojovou skupinou v Jindřichově Hradci. Od roku 1942 byl ve styku s pplk. gšt. Františkem Bürgerem (v r. 1938 náčelníkem štábu českobudějovické 5. divize, pod kterou spadal i Pěší pluk 29 v J. Hradci), s nímž posléze připravoval Pražské povstání v květnu 1945. V rámci těchto příprav byl plk.

Eretovi svěřen levý břeh Vltavy jako veliteli Praha-západ.

Po osvobození

Od konce května 1945 Josef Eret pracoval ve štábu Vojenské oblasti 2 v Táboře a od dubna 1946 byl ustanoven jeho náčelníkem. V létě 1947 byl povýšen do hodnosti brigádního generála, koncem července téhož roku přemístěn k Hlavnímu štábu a v polovině srpna 1947 ustanoven přednostou vojenského oddělení vyslanectví ve Vídni. V té době už o sobě dávali vědět komunisté, kteří získávali stále větší vliv ve všech sférách čs. společnosti, i v armádě.

Po únoru 1948

Po ostudném Mnichovu z roku 1938 byl únor 1948, kdy převzali v Československu moc komunisté, další velkou ranou pro Josefa Ereta. Ten využívá svého úředního působiště ve Vídni a 21. dubna 1948 z něho odchází do exilu. Dostává totiž varování, že má být zatčen. Díky podpoře přátel se Josef Eret se svou manželkou Aloisií (rozenou Pokornou, s níž se oženil 28. prosince 1922) dostává z Evropy do zámoří. V exilu přesídlili do USA, nejdříve žili v New Yorku, později ve Washingtonu. Zde se brigádní generál Josef Eret musel zpočátku živit jako zahradník. Později se však stal členem řady exilových a krajanských organizací, zejména předsedou washingtonské skupiny Svazu čs. důstojníků v exilu.

Degradován komunisty

V srpnu 1948 byl se souhlasem Klementa Gottwalda brigádní generál Josef Eret, příslušník I. a II. odboje, degradován na vojína.

Závěr života

Zdravotní stav generála Ereta se počátkem roku 1973 začal zhoršovat a péči o něj převzali lékaři washingtonské nemocnice. Bylo patrné, že Josef Eret pomalu umírá. Zemřel 15. března 1973 ve 20 hodin. Zatímco se o jeho úmrtí psalo v tamních sdělovacích prostředcích, které informovaly o odchodu významného exilového čs. generála, v jeho vlasti, v Československu, o něm nikdo nic nevěděl. Pohřeb proběhl 18. března 1973 ve Washingtonu za velké účasti veřejnosti. Během pohřební řeči zazněla nad jeho rakví tato slova:

„My zde na tebe nezapomeneme. Ty sám dnes již víš, že přijde doba, kdy tvé jméno bude jednou zase s pýchou vyslovováno v zemi tvých otců. Bud' s bohem.“

Tato slova se začala naplňovat až osmnáct let po jeho smrti. Teprve 6. listopadu 1991 byl rozkazem ministra obrany ČSFR zrušen výnos, kterým byla brig. gen. Josefu Eretovi odňata vojenská hodnost. Byl to první krok k očištění jeho jména.

K úplnému završení rehabilitace a navrácení cti však došlo až o dalších dvacet let později. Dne 29. dubna 2011 prezident republiky podepsal dekret, jímž dne 8. května 2011 propůjčil čestný název generála Josefa Ereta 44. lehkému motorizovanému praporu v Jindřichově Hradci. V neděli 8. května 2011 pak na památném Vítkově v Praze převzal zástupce velitele 44. Impr. z rukou prezidenta Václava Klause praporovou stuhu, která je nedílnou součástí bojového praporu této jednotky. K předání a svěcení bojového praporu 44. lehkého motorizovaného praporu generála Josefa Ereta pak došlo 16. listopadu 2011 v Žižkových kasárnách v J. Hradci, bývalém sídle Pěšího pluku 29, jemuž Josef Eret jako plukovník velel.

Nezapomeňme na generála Josefa Ereta. Zaslouží si naši úctu a vzpomínku.

Miloslav Sviták, foto archiv autora

Zpracováno podle:

Martin Vaňourek: Brigádní generál Josef Eret, Mohelnice, 2011.

Vlastní výsledky bádání M. Svitáka.

{phocagallery view=category|categoryid=145|limitstart=0|limitcount=0}